

"לְדוֹרוֹת" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה:	שם פרטי:
אורבינו	דוד

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: אורבינו		בלועזית	URBINO
שם פרטי איתו נולדתי: דוד		בלועזית	DAVID
עיר לידה: מילאנו		בלועזית	MILANO, ITALY
שם פרטי ושם משפחה של האב: צ'ירו		שם פרטי ושם נעורים של האם: שרה	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה:		בלועזית	MILANO
מילאנו, איטליה		ארץ המגורים:	
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:		מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה:
יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה		תלמיד	לא
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ)			
במידה והיית בגטו, ציין את שמו		בלועזית	
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו		בלועזית	
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:		תאריך השחרור:	1945
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו		מחנה מעבר במרסיי בצרפת	מחנה מעבר בארץ ישראל
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממת' עד מת'		שנת עליה:	1949
		במידה ועלית באנייה, ציין את שמה	גלילה

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים):

נא לכתוב בגוף ראשון

הייתי בן 7 בשנת 39, גרנו במילאנו באיטליה. אני לא זוכר כלום מלפני השואה רק שאני והאח הצעיר היינו חברים קרובים. בתור ילדים לא היינו מעורבים במה שקורה. אפילו היה לנו אסור להכנס למטבח, ששם היו רק המבוגרים.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

ב1939 בעקבות החוקים הגזעניים, ששללו את האזרחות, אבל לא האיטלקית, מי שלא היה לו אזרחות, גורש מאיטליה. בין אלו היה אחות של אמא שלי שעברה לצרפת. בגלל זה נסענו אחריה, אמא שלי לחצה על אבא שלי שנלך אליה לצרפת. אמא שלי היה לה אזרחות איטלקית, אבל לדודה לא היה אזרחות, כי היא התחתנה עם טורקי. כשעברה לצרפת אמא שלי התחילה ללחוץ שנעבור ואז עברנו. אך אני לא יודע איך עברנו כי דרכון לא היה לנו. לאמא היה דווקא דרכון צרפתי. איתו כנראה הצלחנו לעבור. אמא וארבע אחים לניס בצרפת. באנו שמה לדודה אח"כ השכרנו דירה. בינתיים קצת גדלתי. הלכנו לבית ספר כללי, עם שני אחים ואחות קטנה. כשהגענו לניס האחות הקטנה נפטרה, כנראה היא התקררה. היא הייתה בת שנה וחצי וכנראה שינקה ובבי"ח נתנו לה חלב בניגוד לחלב אם. אבא נשאר באיטליה, בגלל שלא היה לו דרכון. היא, אחותי נפטרה וככה נמשך ונשארנו. היינו באיזה כפר "ענות" בצרפת, אני זוכר שהיינו שם. אבא בינתיים הצליח לעבור את הגבול בצורה לא חוקית. ואז בצרפת עזרו אותו וראינו אותו בבית סוהר, כל זה היה בשנת 40-41. אבל אבא הצליח להשתחרר, לעבוד, והיה עוד בצרפת. זאת לאחר שחקרו וראו שזה היה בדיון פוליטי.

בשנת 1940 איטליה הכריזה מלחמה על צרפת. אנחנו היינו בבעיה כי היינו איטלקים, אז גורשנו מצרפת, אבל לא מיד. חזרנו מצרפת מאיטליה. בגבול עזרו את אבא, הפעם הצרפתים שיחררו אותו אבל האיטלקים האשימו אותו בריגול. ובשנת 41/42 היה משפט והוא נידון ל 5 שנות מאסר על יחסים עם אויב וזה. באחת הפעמים, אמא ואנחנו, הילדים, נסענו לבקר אותו, הוא נמצא בכלא שנמצא על יד טורינו, "פוסנו". זה היה הפעם האחרונה שאני זוכר את אבא. אחר כך חזרנו לג'נובה ששם הייתה כל המשפחה הגדולה, של אבא ואח של אמא ובת דודה שנפטרה לפני כמה שנים. אחרי שאבא נידון למאסר היה סכנה שהפשיסטים ישיגו אותנו, אז דרך הכנסיה עברנו לכפר "סבניונה", ושם היה בית יתומים של ילדים עד גיל 12 שנמצא ליד גאונה. האח הבכור שהיה מעל הגיל, הוא היה במקום אחר בסמבוסקו. אמא שלי הייתה איתנו. בכפר הזה היו גם הצבא הגרמני אבל המזל שלנו שהמפקד הגרמני, הוא היה נוצרי ולא מוסלמי או פרופסנטי, הוא לא הגביל כל כך. אם הוא רצה יכל בקלות לבדוק אותנו. בזמן המקלחות המשותפות אמא נורא פחדה שיראו שאנחנו יהודים ולכן החביאה אותנו והיינו מתקלחים שלא היו כל כך אנשים. בכל השנים 1941-1944 היינו שם כל הזמן עד שחרור איטליה. בשחרור באו אלינו אנשים מאבליגדה, הם באו אלינו והוציאו אותנו משמה, הם באו למוסד הזה.

למדנו בבי"ס של העיירה באותו מקום, אך יכול להיות שהיו תקופות שלא למדנו. יש לי אפילו תעודה, של השנה האחרונה בלימודים שם. אבל היה יותר טוב אם לא הייתי לומד שם. היה הפצצות, הזעקות, כל יום בצהרים היינו רואים מעין "שטיח" בשמים. השמים היו מלאים מטוסים של קרב. היינו יוצאים למרפסת ורואים את ה"שטיח". באותו מוסד היו חדרים משותפים לכל הילדים. היו עוד מבוגרים חוץ מאמא שלי אבל אני לא יודע מי הם היו. במשך כל ימי המלחמה לא ידענו מה עם אבא בבית הסוהר. רק אחרי המלחמה ידענו שהוא נשלח למחנות.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חייך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

1945 שאיטליה שוחררה מעול הנאצים, חזרנו לג'נובה מהכפר, אמא השכירה דירה. אולי הקהילה היהודית הביאה לה כסף. אמא קיבלה תפקיד לנהל את הדירה מספר 27, בתוך בניין של דירות וחנויות. האח הבכור שמו סבי, חזר איתנו וגם אמא ואחי הקטן. היות ונגמרה המלחמה התחילו חיפושים. הייתה אשה אחת שהמשפחה הכירה והיא העידה שהיא ראתה את אבא באושוויץ ביום האחרון. בשנת 1946 אמא פנתה לבית סוהר, הם נתנו תעודה שהוא נשלח לגרמנים. עד שבאה העדות שהיא ראתה אותו והוא עומד לברוח. ימים אחדים לפני שחרור. יש מסמך שאבא עבר למחנה ריכוז שהוא עבר מהבית סוהר לשם. ומהמחנה ריכוז הוא כנראה עבר לאושוויץ.

חזרנו לדירה אחרת, היינו באיזה וילה שאמא קבלה, היא הייתה אם בית בוילה הזאת. שם היה מקום מקלט לאנשים שהיו בשואה, בג'נובה. ב 46 אמא הצליחה לקשור קשר עם אחותה, בצרפת. ואז נסענו לבקר אותה. היינו שם בסוף קרוב ל 3 שנים. נסענו תחילה ל 15 יום ואז כל פעם דחינו וחידשנו את רשיון השהייה בצרפת. קיבלתי אפילו תעודת עבודה בצרפת. בינתיים אני עבדתי, גם אמא עבדה במפעל הלבשה תחתונה. אני הייתי צעיר בנוער העובד, בבית מלאכה פרטי של מזרונים, ספות, חנות לתיקון. משם הוחלט לעלות לארץ מנמל מרסיי ומשם עלינו על האוניה 'גלילה' ב 11/7/49. הגענו לנמל חיפה, היינו במחנה "סנט לוקס" זה היה מחנה בריטים, ממאי 48 שצהל השתלט בארץ הבריטים כבר לא היו, אבל המקומות היו של הבריטים. היינו שם שבוע ימים, ואז העבירו אותנו למחנה "באר יעקב", שנקרא מעברה. אני ואחי הצעיר היינו בקיבוץ "נען" ליד רחובות ומשם עברנו למוסד בן שמן. היות ולא רצו לתת לאמא אישור לדירה, לאשה לבד לא ניתן דירה כי אני ואחי היינו בקיבוץ. אבל אז הופעל הלחץ של אח שלי, שהיה בצבא, בקיבוץ, אז אנשי בטחון קיבלו אשרות. האח הבכור כבר בא ב 46, הוא עלה לארץ בצורה בלתי לגלית, האוניה נתפסה באיטליה, הם עשו להם שבתת רעב עד שהבריטים בסוף שיחררו אותם.

הייתי ילד קטן, מה שאני יכול לשער היום, מה שאני זוכר. ב 1939 הייתי בן 6. שעליתי לארץ הייתי בן 16. כשעלינו ידענו פחות או יותר מה מצפה, כי היה לנו קשר עם אחי שהיה בארץ. הי כותב לנו מכתבים "תבואו, לא צריך כלום, רק תעלו לארץ" הוא היה בקיבוץ ושירת בפלמח. החלטנו לעזוב את הקיבוץ ולחזור לבאר יעקב, התאחדנו עם אמא, בזכות האישור של אחי והיא לא הייתה לבד כבר.

נא ספרי/י על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

בשנת 50 היה בכל הארץ שלג רציני, לא סתם. היינו באוהל בבאר יעקב, היה קר אבל הסתדרנו, נתנו לנו שמיכות. גם פה בארץ, לא היה טוב. אבל יחסית לשנים של המלחמה היה יותר טוב. במרץ 1950 באנו לקרית ים, קיבלנו דירה של 28 מטר, והתחלנו את החיים בארץ. האח הגדול גם היה גר איתנו. דירה קטנה ל 4 אנשים. חדר אחד, פינת בישול ושירותים. עם השנים הוספנו מטבח, והמטבח הפנימי היה פינת אוכל ובינתיים האח הגדול התחתן.

בתאריך 1/8/51 התגייסתי לחיל אוויר לצבא, ב 1960 הכרתי את אשתי שהייתה צברית פלסטינה-אי דרך החברים בחיפה ואז התחתנו. אחי הצעיר נשאר עם אמא. אני ואשתי עברנו לדירה קצת יותר גדולה, 32 מטר, היה גם חצר גדולה. היינו סביב הבית מוקפים על ידי חולות. אני זוכר שעברתי החוצה, כל הזמן הייתי מסלק חולות. אח"כ נולד לנו בן בכור: אלדד הבן הגדול נולד בשנת 62 שנקרא ע"ש אלדד, אח של אבא שלי. כשחיפשנו את אבא אחרי המלחמה, אז הודיעו לנו מהצלב האדום, שמצאו אדם עם שם משפחה "אורבינו" באיטליה, חשבנו שזה אבא ובסוף התברר שזה הדוד שלנו.

אחר כך נולדו לנו עוד 3 ילדים: רפאל בשנת 63, ואז שרית ורפי. אני עבדתי במפעל צבעים, טמבור. התחלתי בתור סבל במחסן, אח"כ סוכן של תמבור, ואז הפכתי למנהל "אסקר"- קיצור של אספלט קר, הבריטים התחילו להקים את המפעל. עד שנת 1999, אחרי 44 שנים של עבודה יצאתי לפנסיה. היו לי הזדמנויות לעבור למקום אחר, אבל ידעתי

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

שעדיף לי להיות עם המעט, אבל בטוח. הסתדרנו למרות שהיה קשה, המשכורות לא היו משכורות, לא היה ביטוח לאומי. ואחר כך הייתי הולך למילואים כל שנה בלי לקבל משכורת. בשנת 1954 כשקם הביטוח לאומי, אך לא מיד סידרו את המשכורת לחיילים, אבל לאחר כמה שנים התחלנו לקבל כסף מהביטוח לאומי. אני הייתי ממש מהראשונים שהתחילו עם ביטוח לאומי ועד היום.

לדורות הבאים אני יכול לאחל שלא יפלו למצבים כאלו. להיות אופטימיים.

ראיון: שירן בראנלי, קריית – ים, מרץ 2014